

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a Morariloru Nr. 12.

Scrisorile nefrancate nu se voru primí decatu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominee'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Romanii'a:

prea-intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taacs'a timbrale pentru fiesecare publicatiune separatu. In Joculu deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

la

„FEDERATIUNEA“

pre semestrulu II (iuliu—dec.) 1870.

Pretulu de prenumeratiune se pote vedé in fruntea foiei; remane si pre viitoriu acelu-a-si.

Administratiunea.

Pest'a, 7. iuliu
25. iuniu 1870.

Cum cá projectulu de lege pentru organizarea municipieloru, care se debate chiaru acumu in camer'a Ungariei, este indreptatu numai si numai contra Romaniloru, acés'a o amu scitutu noi, indata ce amu inceputu a cunosce chiaru si primele lineaminte d'n numitululu projectu. Inse cá atátu diurnalistic'a magiara, — mai alesu ce'a a Dluí Andrásy, — cátu si unii d'iatre partisanii partitei guvernamentali se ni pota spune verde in facia, cá projectulu d'in cestiune este indreptatu numai contra nostra, acés'a n'amu crediutu-o.

Inse, spre mirarea nostra, amu vediutu d'in diurnalele magiare, cá parti'a deachista a provocatu pre Tisza-isti, ca se springescu acestu projectu, d'in cauza cá natiunile neindreptate voiescu perirea natiunei magiare; amu vediutu pre Tadeu Prilezky, membru alu partitei guvernamentali, dechiarandu-se, nu de multu, inaintea reprezentantiei cetáti Poseniu, cá proletarii romani d'in Transilvania si d'in partile supuse Ungariei nu potu se aiba drepturi in municipie, cá-ci ei si-aru poté realisa atunci mai bine planurile loru de desbinare de cátra Ungaria si de gravitatiune cátra Bucuresci; amu vediutu apoi pre magiari guvernamentali dechiarandu-se publice — in dieta — si privatim, cá romanii sunt cei mai periculosi inimizii ai natiunei magiare, pentru cá — vorbindu sinceru — ei sunt toti in opusetiune si nu lucra decátu pentru a se intruní cátu mai curundu cu Bucurescii; amu vediutu pre diuariulu „Pesti Napló“ denegandu ori-ce cultura politica opusetiunei magiare d'in dieta, d'in cauza cá acés'a primi cu mare entusiasmu discursulu Dluí Alesandru Mocioni, pronunsiatu in 2 iuliu. Asié dara parti'a guvernamentale striga fára reserva: Se nu dámu drepturi Romaniloru, se asuprimu pre Romani, cá-ci alta scapare nu este pentru natiunea magiara! Multumimu guvernului si partitei sale de aceste dechiaratiuni france si loiali; multumimu, cá guvernulu magiaru si omenii sei nu mai ascundu, cá natiunea magiara séu mai bine guvernulu ei de asta-di nu se potu sustiené decátu prin nedreptate, subjugare si impilare; multumimu, in fine, cá guvernulu magiaru ni areta tota cultura sa politica. Dacu guvernulu magiaru nu rosiesce, candu partisanii sei respandescu asemene arguminte in facia Europei, apoi se scia dara acestu guvernulu, cá dílele lui sunt numerate si cá domniea nedreptátií lui este numai una cestiune de dí séu de momentu. Dreptu ace'a, se nu perdemu d'in vedere, cá detorint'a nostra este de a priveghia ne incetatu, de a ne intruní tote poterile nostre spiretuali si morali si de a lucra, ca se restornámu domniea nedreptátií si se-o inlocuimu prin dreptate, asta-di mai multu decátu ori-candu, cá-ci nimene nu se mai pote indoi de acés'a detorint'a a sa, candu omenii guvernului magiaru ni spunu in facia cuvintele injurioase: Nedreptate voue, Romaniloru!

Asié este, guvernulu magiaru si omenii sei credu cá este bine a inculpa, a incrimina pre romani, a-i numi proletarii si apoi a-i despoia de ori-ce drepturi municipali, ca asié se nu pota avé nece una vietia politica-sociala. Dluí Ale. Mo-

cioní díse si dovedi in cuventarea sa memorabila, cá arbitriulu majoritátií parlamentarie trebuie se fia contrabalantiatu prin autonomi'a municipale. Ministrulu Kerkápolyi, care respunde luni — se intelege, prin intortocaturé, — la discursulu Dluí Mocioni, daduse d'n acés'a tesc, cá Dluí Mocioni este inimiziu alu regimului parlamentar; „Pesti Napló“ de la 7 iuliu díce cá vocea Dluí Mocioni este linguistoria. Ori-cine va vedé dara, cá este imposibilu, ca vre unu romanu se mai pota stá in vorba cu guvernulu magiaru, alu carui-a singuru propusu este de a isbi in romani prin ori-ce dispusetiuni, si care ni a spusu si ni spune pre facia, cá romanii nu merita nece drepturi natiunali, nece drepturi séu libertate municipale, ci numai apesare si subjugare, cá ci ei sunt periculosi, ei graviteza cátra Bucuresci, ei sunt proletarii, nu sunt sinceri, etc. Bravo, Domniloru, nu ve abateti de la calea inceputa, cá-ci bine mergeti cátra perire.

Avemu de a schimbá cáte va cuvinte si cu „Hon.“ diuariu alu stangei magiare. Este dreptu, cá acés'a partita a intepinat, atátu in diurnistic'a sa cátu si in dieta, cu una mare insuflesire discursulu Dluí Alesandru Mocioni, inse numai pána la unu punctu, adeca pána la punctulu unde Dluí Alesandru Mocioni nu concede natiunei magiare nece una suprematia legale; de unde se vede apriatu cá, cátu pentru suprematia legale, nu este nece una deosebire intre partitele magiare, de-si „Ellenör“ s'a scapatu a díce, d'in incidentulu discursulu Dluí Mocioni, cá ar' fi lucru de desperatu, dacu natiunea magiara ar' avé trebuintia de una suprematia legale, artificiosa, si fortiaata. Pentru a dovedi acés'a, va fi destulu ca se reproducemu cáte va pasagie d'in articulu „Unu cuventu sinceru“ publicatu in diuariulu „Hon“ de la 5 l. c. Eca cáte va pasagie: „Meritulu principale alu discursulu lui Ales. Mocioni este sinceritatea atátu facia cu guvernulu cátu si cu natiunea magiara“; apoi „marturisimu cá, candu natiunalistele ni intinsera mána pentru a atacá guvernulu, man'a nostra tremurá, cá-ci guvernulu este magiaru“ (sic); in fine, „ce'a ce díce Ales. Mocioni, cá guvernulu, prin politic'a si legile sale neconstitutiunali, voiesce a garantá natiunei magiare una suprematia artificiosa, este una argumentatiune erronata, smintita.“ De aci pote vedé fia-cine, cá parti'a stanga magiara este mai putínu sincera; adeca mai iesuitica decátu parti'a guvernamentale, carea nu ascunde máti'a in sacu, ci ni spune apriatu, cá voiesce a asupri pre romani. Deci, multumimu de sinceritátií dovedite pána aci d'in partea fratiloru magiari de tote partitele. Cunoscemu bine cursele loru, nu ne vomu lasá a fi prinsu in ele Bine facu magiarii, cá cochetéza unulu cu altulu; noi romanii — toti — inca cochetámu unulu cu altulu, acés'a o potemu spune cu sinceritate, si nu ascundemu nece noi máti'a in sacu.

Cetimu in „Reform'a“ dluí Schuselka de la 23. iuniu, urmatori'a corespundintia d'in Transilvania:

Situatiunea Transilvanici nu o'a schimbatu nece cu unu firu de péru. Starea esceptiunale este inca in flore deplina. comissariulu regescu si siefulu de politia d'in Transilvania dispunu inca cu tota libertatea de gendarmii cesareo-regesci. Opusetiunea natiunale romana perseveréza constantu in passivitate contra guvernulu magiaru si dietei pestane. Una ura ascunsa se estinde intre sírele poporului de la vérfulu celu mai nordicu pána la polele cele mai sudice ale Alpiloru transilvaniani.

Intre aceste, miscamentulu romanu s'a s'raplantatu pre terenulu besericescu scientificu. Beserica si scol'a sunt amenintate, in modu egalu, prin mesurile magiarisatoric. Amu mai fostu mentionatu una-data, cá guvernulu magiaru nu voiesce alta ce, decátu fusiunea provinciei besericesci

greco-catolice cu beserica catolica magiara in privint'a administratiunei. — Provinci'a besericesca greco-catolica de la inceputulu existintiei sale si-conservá autonomi'a, éra acum'a se fia contopita si in privint'a administratiunei in beserica catolica magiara, pentru cá ast'a o voiesce centralisatiunea magiara si primatele Ungariei? Si, óre care se fia scopulu apucaturei cu congresulu catoliciloru si cu asié numit'a autonomia a baserecei catolice magiare? Cátu despre catolici, congresulu acestoru-a pote fi rectificatu si bunu, inse, candu acestu-a si-vindica dreptulu d'a discute si afacerile baserecei romane greco-catolice, comite unu atentatu nu numai contra autonomiei separate a provinciei greco-catolice, ci, indirectu, contra Romaniloru insi si ca atari. Cáci, renunciandu Romanii la autonomi'a beserecei loru, renuncia, asié dicundu, la insa-si provinci'a loru besericesca, de ora-ce d'in acelu momentu nu mai domnesce metropolitulu romanu greco-catolicu si congresulu grec-cat. in intrulu provinciei sale, ci primatele Ungariei si majoritatea absoluta a catoliciloru magiari in asié numitululu congresu alu catoliciloru a sup'ra minoritátií absolute a greco-catoliciloru. Magiarii au atunci una a dou'a editiune a fusiunei Transilvaniei cu Ungaria pre terenu besericescu. Cu unu cuventu, magiarii se nesuescu a octroá, cu tempu, Romaniloru in locu de evangeliulu romanu unu evangeliu magiaru.

Romanii se opunu cu energia contra acestui postulu nedreptu si strigatoriu la ceriu. Pro primo, ei nu voira se scia nimic'a de invitarea la congresulu catoliciloru d'in Pest'a; pro secundo, cerura convocarea unui congresu propriu grec-cat. Acés'a convocare nu urmá inca pána in momentulu presente, de ora-ce guvernulu magiaru nu i-a placutu ca se urmeze. Consistoriulu metropolitanu gr. cat. a protestatu resolutu contra acestei violintie, cerendu tacerca unui congresu greco-catolicu. In privint'a administratiunei, beserica greco-catolica a Romaniloru a fostu de la inceputu nedependinta de cea magiara. Romanii voiescu se si pastreze neatinosa acés'a autonomi'a si pre venitoriu.* Intra acés'a, Romanii greco-orientali au statutulu loru organicu aprobatu, conformu carui-a, inaintea cu cáte-va lune, tienura in Sábíu sinodulu kru generalu.

In privint'a científica, a scoleloru, reuniuniloru, etc., activitatea intre Romani nu este mai mica. Despre acés'a vomu vorbi cu alta ocaziune; de asta-data avemu se mentiunámu, cá la ordenea dílei stá infiintiarea unei Academíe romane, pentru carea se si aduna bani.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedint'a de la 4 iuliu.

Presiedinte: Paulu Somsich. Notariu: Petru Mihályi. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Carolu Kerkápolyi, Paulu Rajner si Iosifu Szlávy.

Dupa cetirea si autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei trecute, se presinta mai multe petitiuni, cari se tramitu comis. petitiunarie.

Alesandru Gubodý interpeleza pre ministrulu comunicatiunei in privint'a dificultátiloru de transportu, ce se ivescu la cálile ferate.

Ernestu Simonyi interpeleza pre ministrulu financiiloru, dacu are cunosciintia, cá banc'a natiunale austriaca a respinsu petitiunea filialei sale d'in Timisor'a, relativa la sporirea dotatiunei de la 1 milionu 100 mfi la 2 milione florini, dec iarandu, cá nu-i pote spori dotatiunea pána candu nu i-se va recunosce ca legale pusetiunea sa d'in Ungaria. Mai de parte lu intreba, dacu are cunosciintia, cá directiunea numitei banche a emisu, in tempulu d'in urma, una ordinatiune, conformu carei-a sorturile imprumutulu loterialu ung. nu se voru dotá nece de cátu afara de Ungaria, éra in intrulu Ungariei numai

* In urm'a informatiuniloru nostre relative la Congresulu gr-cat., ce le impartesáramu in unulu d'in Noi trecuti, si anume cá acés'a cauza este substernta Maj. Sale, — credemu cá Pré Sant'a Sa metrop. Vanc'a, indata dupa rentorcerea sa de la Rom'a, va urgita conchiamarea Congresulu gr. cat. Red. „Fed.“

in atâta, in câtu concede dotatiunea actuala a filialei unguresi. — Se voru comunică ministrilor concerninti.

Comisiunea petitiunaria pune pre biuroulu camerei registrulu 20 si 21 alu petitiuniloru deliberate. — Se va tipari si impartii între deputati.

La ordenea dilei urmeza continuarea desbaterei generali a sup'ra proiectului municipalu.

Stefanu Huszár vorbesce in favorulu proiectului.

Bar. Ludovicu Simonyi asemena proiectulu municipalu cu una cella, carea jace pre doue colonne, pre voturile virile si pre omnipotenti'a comitelui supremu. Oratorele spune, că in mai multe cote locuitorii nemagiari sunt in majoritate, si proiectulu d'in cestiune are a fi primitu, numai pentru ca se sustiena supremati'a periclitata a magiarilor; inse cu asemene mediu-loce, cari restingu libertatea individuale si egal'a indreptatire, oratorele declara, că nu va sustiene necei candu supremati'a unguresca. (Aprobare d'in stang'a estrema.) Respinge proiectulu guvernului, votandu pentru proiectulu de concludu alu deputatului Colom. Tiszza.

Ministrulu financieloru, Carola Kerkápolyi, se incerca a combate adeveturile cuprinse in vorbirea dlui Ales. Mocioni, inse in daru, că-ci luminei nu i-se pote opune intunereculu.

Dupa ministrulu financieloru mai vorbira pentru adoptarea proiectului: Iul. Benedek si Vinc. Latinovics, er' contr'a lui deputatii: Ernestu Mukits, Stef. Patay si Sigismundu Borlea (Vorbirea dlui deputatu Sigismundu Borlea o vomu publică in totu cuprinsulu ei.)

Siedinti'a se inchiaia la 2¹/₄ ore d. m.

Siedinti'a de la 5 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom. Széll. Pre bancele ministeriali: Paulu Rajner.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei de ieri, se presinta mai multa petitiuni, cari se transpunu comisiunei petitiunarie.

Ladislau Szögyényi relateza, că comis. centrale a adoptatu proiectulu de lege despre creditulu suplementariu alu ministrului de interne. — Raportulu se va tipari si impartii între deputati.

Dupa ace'a se continua desbaterea generale a sup'ra proiectului municipalu. Ged. Tanárky, Aug. Trefort, Acus. Petrovay si Ronay vorbescu pentru; Lud. Mocsáry si Emer. Huszár contr'a proiectului municipalu, era Colom. Ghyezzy pledeza pentru proiectulu de concludu alu lui Colom. Tiszza.

Ministrulu Fötvös pune pre biuroulu camerei legile sanctionate de Majest. Sa despre construirea căli-loru ferate Bányász-Nádásd si Gömör. Se tramitu camerei magnatiloru spre publicare.

Siedinti'a se inchiaia la 2¹/₄ ore d. m.

Sabiu, 4. iuniu 1870.

Dle Redactoru!

Celebrulu si faimosulu nostru artistu, Dlu Millo, a plecatu asta-di la 8 ore cătra Orasti'a. Aici in cursu de 2 septemane a datu 6 representatiuni, cu succesulu celu mai brilliantu. Publicu a avutu numerosu. Straini inca au participatu. Sambeta a fostu „Jieanulu“, piesa de adio. Sala era mai plina ca alta data. Entusiasmu forte mare. Bravii artisti fure desu aplaudati, d. Millo chiamatu de repetite ori pre scena. Dupa terminarea piesei, d. Millo multumi, in termenii cei mai caldurosi, pentru primirea cu care l'a imbraciatu publiculu romanu, adange, că „Romani'a va fi prin noi, totu-de-un'a recunoscutoria pentru acest'a facia cu Dvostra.“ A sera s'a datu unu banchetu in onorea marelui artistu, la care a luat parte mai tota intieleginti'a romana locale. Gloria Romaniei libere, că posedu unu barbatu ca Dlu Millo! P.

Santu-Iacobulu-de-Campia, 24. iun.

Domnule Redactoru!

Scirea imbucuratoria ce ni-o aduse Federatiunea in Nr. 50, despre concederea tineri congresului beserecescu alu provinciei Metropolitane gr. cat. de Alb'a-Iuli'a, a facutu se salte de bucuria animele romaniloru d'in campia Transilvana, vedindu că totu-si si pre-generosulu nostru ministeriu a fostu silitu a se convinge, că diu cu romanii ardeleni nu se pote jocă ca miti'a cu siorecele, nu-i pote mană d'napoi ca pre una turma de oi, nece-i pote face se joce dupa cum le canta dinsulu, ci că trebuie — de-si cu mare dorere de anima — se li dea cea ce li compete, ce'a ce pretinde dreptulu si libertatea intr'unu statu constitutiunale, precum pretinde a fi statulu Ost-Ungariei.

Si cum se nu tresalte de bucuria anim'a ori-carui romanu adevratu, candu vede că prin actulu acestu a, intra si besereca nostra gr. cat. intru una era noua, incepe una vietă noua? candu si beserecei nostre i se recunosc dreptulu de a-si dirige ca insa-si destinele sale;

si a-si statori regulele de vietă, dupa cari vrea se se indrepte pre venitoriu! candu si besereca nostra e pusa in placut'a pusetiune de a-si vindeca ea insa-si sutele ba mifele de rane ce-i amenintia intregu corpulu cu cangrenare; candu e asecurata si autonomi'a provinciei nostre Metropolitane, revindecata prin bul'a papale d'in decembrie 1853; si candu, prin acestu actu beserecei nostre i stă in potere de a se pune in folosinti'a toturoru drepturiloru, institutiuniloru si libertatiloru sale beserecesci, in intielesulu canoneloru celoru 8 sinode ecumenice si alu usului creditu de la stramosii nostri, si a se acomoda intru tote celoru 10 puncte acceptate in sinodulu de la Blasiu d'in 10—11 augustu 1860.

Intru adevuru, era una si pre-mare nedreptate, ba era una insulta si batjocura aruncata nu numai in facia beserecei gr. cat., ci chiaru si in a natiunei romane, a o degradă la misié'u si rusinatori'a stare de a fi cod'a catoliciloru si respective a magiariloru. — Se pare că pre-generosulu nostru ministeriu numai acum'a tardu, — dupa ce mai antaiu prin denegarea susu numitului congresu si a aretatu bunele sale tendintie si dorintie de magiarisare, — a cetitu diploma Leopoldina d'in 16 Fauru 1699 si a reafitu paginile canoneloru sinodeloru ecumenice. D'intre cari celu Tridentinu, in ses. XXIV. C. II de ref., preserie: „Provincialia concilia, sicubi omissa sunt pro moderandis moribus, corrigendis excessibus, controversiis componendis, aliisque ex sacris canonibus permissis renoventur. — Quare metropolitani per se ipsos*) . . . quolibet saltem trienis post octavam Paschae . . . seu alio commodiori tempore, pro more provinciae, non praetermittant Synodum in provincia sua cogere; quo Episcopi omnes et alii, qui de iure vel consuetudine interesse debent . . . convenire omnino teneantur.“

Noi inse trebuie se ne bucuramu de acesta intorcere a ministeriului ungurescu, că-ci dupa S. Scriptura si in ceriu inca se face bucuria pentru intorcerea unui retacitu, numai cătu totu-si se nu ne indestulimu numai cu ace'a, că vomu saltă de bucuria, ci se pasimu si la activitate. Ar' trebui dara se se grabesca Diecesele sufragane ca, urmandu esemplulu Archi-Diecesei, se conchiame cătu mai curundu sinodele diecesane, că-ci totu acelu canonu alu Sinodului Tridentinu preserie: „Synodi quoque dioecessanae quotannis celebrentur;“ asemenea can. VIII. Conc. Trulani; er' canonu XXXVII alu S. S. Apostoli dice: „bis in anno fiat Episcoporum Synodus“, etc.; asemenea Can. V alu Sinod. I Niceanu si can. XX Conc. Antiocianu, — ca astfelu congresulu celu atatu de oftatu se se pota tiené cătu mai curundu, si ca in acelu-a, regulandu lipsele interne si esterne ale beserecei nostre, se potemu conlucrá mai cu succesu la bunastarea si prosperarea in cultura atatu a clerului in specie cătu si a natiunei nostre in genere. Eu de altmiltrea sum de firma credentia, că Diecesele sufragane si respective capii aceloru-a, nece că voru intardia a-si implini acesta detorintia, că-ci si Santieloru sale credu că li jace la anima bunastarea si indorirea clerului si a natiunei nostre, celei atatu de maltratate de secularii ei inimici.

Ioanu Alutanu
preutu rom.

Maramuresiu, 28. iuniu.

In Nro 52 „Fed.“ unu corespundinte d'in Gheri'a cu dat'a 7. iuniu 1870, in amaretiunea animei sale, a avutu placerea a nu se uită nece de protopopiatulu d'in Visieu d'in Maramuresiu, unde pre toti preutii protopopiatului, fara deosebire, i negresce cu nesce cuvinte infioratorie.

In protopopiatulu Visieului d'in Maramuresiu sunt 9 scole, tote sunt confesionale, si se nu cugete cine-va că preutii protopopiatului s'aru lasă a se portă de atia pre căli ne amblate, ba de s'ar' si intemplă, — ce'a ce nu credu, — Dlu protopopu nu s'ar' uită de detori'a sa cea santa cătra natiunea sa.

Ori-ce se face in Maramuresiu, e spinu inaintea diurnalistiloru romanu; e adevuru tristu, că ne totu svediti si multimea, care n'are tempu a cugetă séu a scrută scrierile DV., le crede, ori sunt derepte ori ba.

Si acum'a, cine va fi sapientulu acelu a, „marele Apollo“, carele se ne indrume ce se facemu, pentru că si unguirii de una parte, si diurnalistica nostra de alta parte, ori-ce facemu, totu ne svedescu.

Că nu strigamu in gur'a mare, e dreptu; inse unde e lipsa ni facemu detori'a nostra. Suntemu si vomu fi Romani adeverati, Maramuresiani, „fractus si illabatur orbis.“***)

Borsianu.

Sabiu, 25. iuniu 1870.

Onorab. Dle Redactoru!

Nu luati in nume de reu, că nu Ve scriu in limba romana; nu sum eu caus'a, că nu am invetiati-o până

*) Asié dara fara vre-una permissiune prealabila a cutarui guvern.

**) Romanu adevratu si inca chiaru maramuresianu, este unu conceptu cam localu; este mai completu a dice: romanu adevratu.

acum'a perfectu; inse, de ora-ce aceste sire le scriu in interesulu poporatiunei romane d'in Transilvani'a, care se ocupa cu economi'a, Ve rogu a le traduce si publică in pretiutulu Dvostru diariu.

Cătra dificultatea de estu-tempu a cultivării pamantului, causata prin tempestatile nefavoritorie, se mai adauge inca una noua greutate, emanata de la administratiunea căli ferate resaritene, si a nume: societata: W a h r i n g B r o t h e r s amagesce pre toti economii la lucrările căli ferate, promitiendu-li pre di una suma enorma de bani, prin ce omenii d'in clas'a mai miseri, parasescu nelucrate chiaru si pamenturile lor, era bani ce-i capeta i-speséza de comunu pre la cărcimarii baniloru celoru, lasandu estu-modu famili'a remasa a casa pre lipsei si miseriei.

Cătu despre economii, acesti-a nu capeta lucratori séu si daca capeta, trebuie se li platesca una suma forte mare si carea nu stă in necei una proportiune cu lucrul facutu. Prin urmare, nu este mirare daca, prin acesta procedere, partea cea mai mare a porumbului (cucurudiu lui) — care formeza nutrimentulu principalu alu poporatiunei romane — remane nelucrata, ba se strica chiaru si semenaturele de ierna d'impreuna cu diferitele soiuri de nutretiu, si estu-modu se nasce una scumpete generale.

Dupa-ce interesulu poporatiunei d'in Transilvani'a nu pretinde necei decatu, că construirea rapede a căli ferate se detraga economiei poterile lucratorie, ca recoltei carea dealtmiltrele-a este slaba estu-tempu, se iade una lovitura de morte, provocandu-se una scumpete, si estu-modu avuti'a speculativa se aiba ocaziunea de aruncă poporatiunea mai seraca in cea mai mare miserie prin usura si alte mediu-loce: credu a face unu servitiu, cerendu curmarea acestui reu prin despusetiuni si adomniari.

In numele mai multori economii mici si alu familie loru romane d'in cottulu Albei-Inferiori.

Ioanu Weber, m. p.

Romani'a.

Mesagiulu domnescu

prin care se deschisera corpurile legislative ale Romaniei in 15. iunlu st. v.

Domniloru senatori,
Domniloru deputati,

V'amu convocatu in sesiune estraordinaria pentru 15 dfile, spre a procede la verificarea titluriloru si a constituiu cătu mai curundu poterea legiuitaria.

Canoscu că ocupatiunile agricole reclama pre cei mai multi d'intre d-vostre si de aceea amu marginitu la unu termeniu mai scurtu durat'a acestei sesiuni.

D-dieu se bine-cuvinteze lucrările d-vostre.

CAROLU,

(Urméza semnaturele ministriloru).
Rucaru, 14. Iuniu 1870.

Camer'a deputatiloru.

15. iuniu 1870.

La 12 ore, amedi a-di, primul ministru Iepurénu, inoscitu de cei-a-lalti dd. ministri, da cetire mesagiului domnescu.

Dupa cetirea mesagiului si trecerea cătoru-va minute, d. generalu Christache Tell se suie la biurou si intinde mana spre clopotulu presiedentialu, dicundu că unii d'in deputati i-au spus, că d-sa este celu mai in vârsta spre a fi, conformu regulamentului, presiedinte provisoriu.

Contestari. Strigari de „josu“! Nu esti celu mai in vârsta. Sgomote, strigari.

C. Pilatu: Sunt altii mai betrani, de câte optu-dieci ani, cum e d-lu Sacaloffu.

Mari sgomote. Miscare in tribune.

D. Nic. Blarembergu: Aceptu de la d-ta, da generaru, se te scobori de la biurou. Si apoi mai antaiu ne se scie daca esti séu nu deputatu. Nu s'au verificatu titlurile.

Sgomotulu si strigatele tienu unu quartu de ora.

D-nii Dum. Ghica, Tataranu, Pavelu Angelescu, Teodoru Vacarescu, G. Boerescu si V. Boerescu striga: Tell la biurou.

D-nii Arionu, Michalescu, Lupascu Pilatu, Blarembergu, Aristidu Pascalu si stang'a striga: josu, josu Tell! Se se suia d-lu I. Beldimanu.

(In timpulu acest'a, o compania de gendarmi pedestri statiuneza in facia Mitropoliei. Gardele de pe la usiele de intrare sunt duple: de gardisti nationali si gendarmi, plus sub-comisari, oficeri si gendarmi de garda.)

D. Tell dandu-se josu, d. Sacaloffu se suie la biurou, ca presiedinte, er' ca secretari d-nii Ales. Candiano-Popescu, P. Gradistenu, Ionu Ritoridi, Teodoru Vacarescu, I. Campinenenu.

Sgomotulu urmeza. Voci: josu!

O parte d'in adunare: d. S a c a l l o f f u . . .

Alta parte: D. T e l l i ! T e l l i ! . . .

Dupa o durata de unu cartu de ora de noue strigete si sgomote, se suie la biurou d. Iordache Beldimanu, in consensulu si aplausele Adunarii.

Conformu regulamentului, presedintele chiama la biurou ca secretari provisorii pre d-nii: Al. Candiano-Popescu, Teodoru Vaccarescu, Ionu Ritoridi si I. Campinenu.

Dupa ace'a, unii d'intre deputatii dreptei ceru a se face apelu nominal. Alti deputati ceru ca, conformu regulamentului, se se proceda imediatu, dupa instalarea biuroului provisoriu, la tragerea la sorti a sectiuniloru verificatorie.

D. Antonu Arionu explica, ca regulamentulu este precisu si ca in elu nu se vorbesce de locu despre vr' unu apelu nominal.

D. D. Ghica, dice ca e in natur'a lucrurilor a se face apelu nominal.

D. Simeonu Michalescu sustiene ca, ori-ce lucrare ce trebuie se se faca in camera si mai alesu de biurou provisoriu, trebuie se aiba unu scopu, unu rezultat practicu. De s'aru face apelu nominalu seu de nu s'aru face, totu trebuie se se traga la sorti sectiunile si in ele voru veni deputatii respectivi ca se lucreze, er' nu se se dica, ca adunarea nu e completa si pre acestu motivu se nu se faca nimicu.

D. G. Vernescu dice, ca facerea apelu nominal n'are nici o importantia intr'o stare anormala. Acum inse, in casulu de facia, este o stare anormala, sunt cate doue serie de deputati, si prin urmare e bine a se face apelu nominal, ca se se veda cine sunt cei de pre list'a guvernului.

Voci: Apelu nominal.

D. Ionu Ritoridi declara, ca a fostu proclamatu ca secretaru alu biuroului provisoriu in virtutea unui dreptu alu regulamentului. Regulamentulu inse nu prevede facerea apelu nominal si d'sa, ca si biuroulu intregu, crede ca e a se calca regulamentulu, de s'ar' face apelu nominal. Declara dar' ca d'sa nu va da cetire apelu nominal.

Dupa consultarea biuroului, in fine, se face apelu nominal la care respundu 50 de deputati ca presinti.

Indata dupa facerea apelu nominal, o parte d'in drept'a camerei, cu fratii Boieresci in capu, se scola se plece d'in sala de sedintie, adaugundu: „Nu e completa; sedintia pe mane la doue ore.“

D. S. Michalescu: Amu prevediutu eu ca acest'a avea se se intemple, si de ace'a amu atrasu atentiunea biuroului.

Voci. Se se traga la sorti sectiunile.

Mare parte d'in deputatii presinti, cum si unii d'in cei ce plecaseru, remanu in adunare si biuroulu procede la tragerea la sorti a sectiuniloru, care esu in modulu urmatoriu compuse:

Sectiunea I. deputatii d'in Dorohoiu, Prahova, Muscelu, Iamailu, verifica titlurile celoru d'in

Sectiunea II. ale deputatiloru d'in Oltu, Saceva, Botosiani, Tutova.

Sectiunea III. Iasi, Braila, Falcu, Putna.

Sectiunea IV. Rimnicu-Saratu, Mehedinti'u, Vlasca, Romanatiu.

Sectiunea V. Argesiu, Tecuciu, Doljiu, Romanu.

Sectiunea VI. Ialomiti'a, Ilfovu, Buzeu, Valcea.

Sectiunea VII. Bacau, Gorjiu, Barladu, Cuvurluiu.

Sectiunea VIII. Vasluiu, Nemtiulu, Cahulu, Teleormanu, Dimboviti'a, care verifica titlurile deputatiloru sectiunii I.

Deputatii trecu apoi in sectiuni spre a si constitui biurourile.

Asta-di numai patru sectiuni au potutu lucra.

La Senatu, presedintele de v'rstă este d. Ionu Manu. Numai o sectiune a lucratu.

Camera a lucratu, in 16 iuniu st. v., in sectiuni. La apelu nominal au respunsu 69 deputati, inse, dupa trecerea in sectiuni, au mai venitu inca vre-o 15; cu tote aceste mai multe sectiuni nu s'au potutu completa. Sectiunea a s'aptea a datu primulu avertismentu calcatoriloru de legi si beutoriloru de sange, respingundu pre d. C. Boerescu, ce se dicea alesu la colegiulu I de Teleormanu, si validandu, in unanimitate, alegerea cea legale in persona d'lu Ionu Ghica.

Estrasu d'in „Rom.“

Noutati Straine.

Ispania. De la revolutiunea d'in septemvre, si a numitu de la alungarea burboniloru de pre tronulu Spaniei, ispaniolii si-cerca unu rege pentru tronulu veduvitu. Inse tote nesuintiele si ostenelele lor in acesta privintia au remasu fara rezultat, ca-ce nece Dom Fernand, parintele regelui d'in Portugalia, nece tenerru principe Thomas d'in Genua nu voira se accepteze

onorea ce li se ofería, era d'in Ispania nu era neci unulu aptu pentru demnitatea regesca. In fine, candu tote sperantiele pareau a disparé, Prim, capulu revolutiunii ispaniole si sufletulu guvernului lui Serrano, pasiesce cu unu nou candidat, care este si aplicatu a primu coron'a ispaniola. Acestu candidat este principele Leopoldu de Hohenzollern-Sigmaringen, fratele mai betranu alu Domnitoriului Romaniloru, Carolu I. Tenerulu principe, fiindu abie de 35 ani, este colonelu in gard'a prusese si, conformu relatiuniloru sale de consangeneitate, ginerele parintelui regelui d'in Portugalia, Dom Fernand; inse elu sta si cu famili'a imperatului Napoleonu in relatiuni de aproape, ca-ci bun'a lui d'in partea parintelui fusese una princesa Murat, prin urmare cumnat'a lui Napoleonu I., era bun'a lui d'in partea mumei fusese princesa Stefania de Baden, nascuta Vicomtesse de Beauharnais si fic'a adoptiva a lui Napoleonu.

Diuaristic'a europena nu a intardiatu a face capitalu politicu d'in proclamarea principelui Leopoldu de rege alu Spaniei, afirmandu ca impregiurarea, ca principele este d'in famili'a Hohenzollern si fratele Domnitoriului Romaniloru, a atrasu a supra-si atentiunea tuturoru, si ca privindu d'in laturea acest'a candidatur'a principelui prusescu la tronulu Spaniei, ea nu numai nu va resolve cestiunea ispaniola, ci involve cele mai seriose complicari.

Scirile mai recinti ni spunu, ca deputatiunea ispaniola, care merge la principele Hohenzollern pentru a-i oferí tronulu Spaniei, fu primita, in 4. iuliu, de ambasadorele prusescu d'in Parisu, bar. Werther. Foiele franceze, precum „Presse“ si „Liberté“ publica artiele forte iritati contra Prusiei, era principele de Gramont a cerutu desluciri de la consululu ispaniolu si alu federatiunii germane de Nordu in privintia candidatur'e principelui de Hohenzollern de rege alu Spaniei; ba se vorbesce, ca in corpulu legelativu alu Franciei se va face si una interpelatiune in acesta privintia. „Gazette de France“ scrie ca, indata ce principele Leopoldu se va dechiará ca primesce coron'a oferita, maresialulu Primlu va proclama de rege prin una lovitura de statu, si ca, pentru a urgenta rezolvarea acestei cestiuni, ar' fi resolutu se nu intrebe cortesulu despre consentiementulu lui. Acesta scire se demintiesce prin telegramele mai noue ce ne vinu d'in Madridu, in cari se spune, ca Primu a negociatu in contielegere cu regintele si cu capulu cabinetului in privintia candidatur'e principelui de Hohenzollern, si ca proclamarea lui de rege nu va urma neci una-data fara convoirea si aprobarea cortesiloru.

VARIETATI.

*(De la conciliulu ecumenicu) p'pucine sciri potu transpirá si acelle inca adese ori numai alterate sosescu in publicitate, d'in cauza ca sedintiele sunt secrete, era membrii conciliului sunt indatorati a pastra secretulu a supr'a celoru ce se petrecu intre s. s. parinti, cu tote aceste inse in dilele nostre secretele se divulga, intr'unele casuri si anume a supr'a unoru scene mai viforose, pote fi chiaru si cu intentiunea de a pipai pulsulu opiniun i publice a lumii crestine, de mai sunt ore in asta epoca de necredintia omeni cari se credia inca si in omeni falibili? dar' pote fi ca scirile se stracora si in urm'a impartesiriloru confidentiale, ce membrii conciliului facu, canoniciloru a latere, secretariloru, seu altoru persoane mai de aproape. De aici provine ca pana acum publiculu celu mare au fostu totu-de-un'a informatu a supr'a lucrurilor conciliului, bine ca numai „in nucleu“ si cam neesactu, d'ar ce se faci? daca jesuitismului, ce domnea-ce in giurulu Ponteficelui, nu-i place lumina ci v're numai la intunericu a cerne intunecos'a dogma a infalibilitatii unui moritoriu falibilu. Asié s'a intemplatu de s'a cunoscutu cuprinsulu d'in cuventarile corifeiloru opusetiunii, cum sunt prelatii francesi: Dupanloup si Maret, eppulu Croatu Strossmayer, patriareulu Antiochiei Iussuf (Josifu), mitropolit. rom. Vancia, etc. etc. — Tosu asié, d'in causele indegetate s'a intemplatu mistificatiunea relativa la cuventarea eppulu de Oradea-Mare Papp-Szilagy, carele precum se scie, este partasanu caldurosu alu infalibilitatii, sperandu pote si asup'ra sa vre o radia ratecita a darului de infalibilitate, spre a se lumina, ceea ce intru adeveru nu i-ar strica de felu. De altmintea S. S. parintele eppu semte ridicolulu ce jace in pretinsa infalibilitate, pentru ca la inceputulu lunei iuniu, mai nainte de a fi pusa la ordinea dilei schem'a despre infalib., — la intrebarea vicariului foreneiu, d'in Maramuresiu, (carele pre atunci se afla petrecandu in etern'a cetate, pentru a poté contempla locul atatoru suveniru maretic a le strabuniloru): „Ce tiene S. Sa despre infalibilitate? si ca ore tiene la d'insa, precum se vorbesce despre dsa“, respunse: „Eu nu tienu la

infalib. „personale“ a papei si de asiú sci ca asta se pretinde, mi-asiu lua indata catrafusele, dar se vedi, dta frate, alta ce-va e, daca e vorba despre infalibilitatea „magisteriului“, adeca papa cu conciliulu, si fiindu ca papa este capulu besericei, si ca atare elu reprezenta beserica dispensa, — ergo: dinsulu inca, candu graiesce ex cathedra etc. etc., adeca precum au si cuventatu in conciliu „ibis redibis“ dar cu tote si tote „pileum cardinalicum appetis, sed frustra conaberis, illo enim non condecoraberis, etsi forsán quo malo omine . . . tamen „eminentissimus“ nunquam eris. — Dixit Doctor Romanus Papalingus Laureatus Oradiensis.

*(Vocea Poporului) foia de septemana, ce apare in Bucuresci, sub directiunea Dlu G. Baronz, scrie in Nr. seu de la 14 iuniu, sub rubrica: Cronica septemanei: „Unde s'a mai pomenitu vre-una data Statu ca alu nostru, in care strainii se se bucure de mai multa incredere d'in partea guvernului decatu insi-si fiii acelui statu? . . . Sub regimela cele mai retrograde . . . nu s'a veditu . . . atata nedreptate pentru fiii patriei si atata preferintia data strainiloru, ca asta-di! Oficiile telegrafo-postale d'in tota tier'a nu sunt scutite de impiegati Nemti, Poloni, Unguri si chiaru evrei; mai tote scolele nostre publice d'intiera sunt in manele Transilvaniloru cari, oricatu dreptu se aiba la simpatia nostrade frate catra frate, nu trebuie se pretinda pana a ni smulgesu pana de la gura . . . Administratiunea, justitia, averea, industria, comerciulu, instructiunea pre manele strainiloru“, etc. Feresca Ddica ca noi se pretendemu a smulge pana d'in gura fratiloru nostri de d'in colo de Carpati, ba ni pare reu si desaprobam, ca multi d'intre romanii de d'in coce, de-si impinsi de sorte, trecu d'in colo si asié ni ingreuna lupt'a contra opresoriloru nostri. Ne dore inse ca „Vocea Poporului“ ne instra intre strainii Nemti, Poloni, Unguri, Evrei, etc. atunci, candu noi romanii de sub scepirulu absburgicu amu fostu si suntemu tratati si aici ca straini d'in partea nemtiloru si magiariloru. Se simu noi ore pretotindene straini? Frate catra frate se fia ore strainu? Tacemu, ca-ci ni este rusine a mai continua. Nu potemu inse a nu observá, ca celu ce smulge pana d'in gura altui a este unu trentoru. Concedemu ca se voru afla si intre Romanii d'in Transilvania trentori si perde-vera, cari smulgu pana d'in gura fratiloru nostri d'in Romania libera, inse cum ca toti se fia trentori si, afara de acest'a inca si straini, a acest'a este intr'adeveru una idea straina sentimentelor nostre. Noi inca urimu pre trentori, dar' romanulu nu este si nu va fi neci una data strainu inaintea nostra; spre acest'a nu aflamu nece una lege in lume.

*(Una nenorocire.) Pre linia ferata Lemberg-Cernauti-Iasi s'a intemplatu in dilele trecute una nenorocire, despre carea, directiunea societatii numitei cali ferate publica urmatoriulu telegramu: „In departare de trei vigilie de gar'a Pascani catra Romanu, masina trasurei cu persone d'impreuna cu vagonulu de transportu esu d'in sine; patru insi d'intre personalulu trasurei remasera morti si duoi raniti. D'intre pasageri nimene nu s'a vatamatu“ — Diuarulu „Presse“ inse ni comunica unu telegramu mai detaliatu in privintia acest'a. A nume ca trenulu nru 4, venindu de catra Iasi, esu d'in sine d'in cauza relei construiri a calei si d'in cauza ca personalulu de la masina era beatu; siese persone, intre cari duoi oficiali ai societatii, au remasu morti. Unu comisariu guvernialu romanu, care se afla in trasura, lua mesur'e pentru sistarea comunicatiunii pre acesta linia, d'in cauza ca destramarea cladirii si usiuretatea cu care se conducu afacerile este degia pre evidenta. Comunicatiunea va remane, probabilmente, intrerupta timpu mai indelungatu, de ora-ce mediu-locele pentru delaturarea acestoru rele lipasescu cu totulu. — Abie a inceputu comunicatiunea pre unele linie in Romania, si se si vedu consecintiele unei lucrari superficiali si ale unei ingrigiri si conduceri indiferente. Eri alalta-ieri s'a intemplatu unu asemene casu intre Bucuresci-Giurgiu, acum eta-lu ca se repetiesce intre Iasi-Romanu. Nu-e de ajunsu, ca construirea calei este rea, dar' se concrede conducerea trenulu unoru omeni neprediti. Asemenea incidente nu voru recomandá calile ferate ale Romaniei, nice nu voru contribui la una reputatiune buna.

*(D. M. Millo), renumitulu nostru artistu dramaticu, incepu s'frulu representatiuniloru in Sabiuu cu pies'a „Lipitorile.“ Vineri, 24. iun., se representara: „Millo directoru“, „Corbulu romanu“ si „Nastas'a.“ Sambeta, la pies'a „Prapastiele Bucuresciloru“, se infacisiera si straini mai multi, cari admirara artea si geniulu dramaturgului nostru. Cam la inceputulu acestei lune, Dlu Millo va pleca la Orestia, inainte de a merge la Clusiu, unde nu se va duce decatu numai dupa ce compansa magiara si-va fi finitu representatiunile sale. La tote representatiunile date de Dlu Millo in Sabiuu, sala era plina, si aplausele cele mai insufletite, buhete si cunune de flori, etc., erau dovedi viue, ca Dlu Millo a sciutu se faca publiculu seu adeverate placeri spirituali. — Dlu Millo electrizeza spiritele romane si inspira una noua vietia pretotindene prin escursiunea sa

artistica. Publiculu romanu se va convinge d'in ce in ce despre rezultatele binefacatorie a le teatrului natiunale, la care s'au pusu degia primele pietre fundamentale d'in coce de Carpati. Dlu Mille va fi pururea binevenitu la noi.

*(Diuar. „Romanulu“) publica, in nr. seu de la 18. iun. st. v., una epistola a profesorelui de limba italiana de la gimnasiulu d'in Bucuresti, d. Oratiu Spinazzola, adresata directorelui ministeriului instructiunii publice, dlui C. Esarcu, d'in carea estragemu, ca pre tempulu numerei dlui Oratiu Spinazzola de profesore, studiulu limbei italiane figura in program'a gimnasiale, nu ca obiectu secundariu, ci ca obiectu principale, ca ci barbati cari infintiaru catedra de limba italiana, o considerau ca necesaria pentru purificarea si amplificarea limbei romane. Inse, dupa duoi ani de progresu, studiulu limbei italiane fu pusu ca facultativu, in program'a gimnasiale, de alti barbati ce nu avura nici una consideratiune pentru limba lui Dante Alighieri! Dupa acea autorulu areta prin exemple daca, pentru purificarea si amplificarea limbei romane, trebuie a se lua de ajutoriu limba franceza seu limba italiana. Asi Italianii d'icu in dialectele lor: „omu, tata, mama, capu, ochiu, piettu, braci, genuchi, latte, casiu, carne, pesce, pace, cruce, verde, dulce, etc.“ in limba lor literaria d'icu si scriu: „omo seu uomo, padre seu padre, madre seu madre, capo, occhio, petto, braccio, ginocchio, latte, cacio seu cacio, carne, pesce, pace, croce, verde, dolce etc.“ d'in lat. „homo, tata, patre (ablat.), mamma, matre (abl.), caput, culus, pectus, brachium, geniculum, lacte (abl.), caseum, carne (abl.), pisce (abl.) pace, cruce (abl.), viride, dulce (abl.), etc.“ — Romanii d'icu in limba lor, totu ca Italianii: „omu, tata, mama, capu, ochiu, pieptu, braci, genunchiu, lapte, casiu, carne, pesce, pace, cruce, verde, dulce, etc.“ — Francesii d'icu si scriu in limba lor literaria: „homme, pere, mere, tete, oeil, poitrine, bras, genou, lait, fromage, chair seu viande, poisson, paix, croix, vert-te, doux-ce, etc.“ Constatandu, estu-modu, identitatea de origine ce au Romanii cu Italianii si, prin urmare, comunitatea de etimologia ce existe intre limba italiana si limba romana, areta necesitatea de a considera studiulu limbei italiane ca necesariu pentru purificarea si amplificarea limbei romane, ca ci, dice autorulu, paritatea carea, dupa exemplele supr'aduse, se observa intre vorbele italiane si romane, justifica acea consideratiune, pre candu disparitatea ce, dupa exemplele supr'aduse, se observa intre vorbele franceze si romane, demunstra ca, sub orice punctu de vedere, limba franceza nu se pote lua de ajutoriu pentru purificarea si amplificarea limbei romane. In urm'a acestoru consideratiuni, autorele termina cu sperantia, ca dlui directoru alu ministeriului instructiunii publice se va ingriji a se da limbei lui Dante Alighieri postulu ce i se cuvine in liceele Romaniei, propunendu a se considera studiulu ei ca principale si a se declara obligatoriu prin una modificatiune de lege si programa.

*(Publicatiune.) Asociatiunea de lectura d'in Halmagiu, conformu decisiunii Comitetului asociatiunii d'to 26/6 a. c., pentru resolverea mai multoru agende, va tiene adunare gen. extra-ordinaria in localitatea acestei asociatiuni, in 24. iuliu 1870, la carea on. membri ai acestei asociatiuni prin aceta cu tota onorea se invita. — Presedintia.

*(Pentru terminarea) constructiunii asilului „Elen'a-Domn'a“ si cladirea unei capelle sub patronagiulu Mariei Sale Domn'a Elisabet'a, s'a adunatu pana acum'a sum'a de 87,861 lei 20 bani. „Inf. buc.“

*(La nr. de asta-di) alaturamu col'a de prenumeratiune la diuar. „Gur'a-Satului.“

*(Se vorbesce), dice „P. Ll.“ ca episcopii ung. d'in Rom'a aru fi tramisu aici comunicatulu forte ponderosu ca, in casu daca voru persevera in opusetiunea loru contra infallibilitatii, se voru pedepsi cu cea mai grea pedepsa bescicesca. Episcopii voiescu a cunosce parerea regimulu mai inainte de a se decide. Preste putiene dile se va proclama famos'a dogma. 60 insi au renunsiatu de a vorbi in aceta cestiune, d'in cauza, ca caldura e pre mare.

Sciri electrice.

Roma, 3. iul. Conciliulu votu ieri introducerea si cei doui d'antaiu capitulu ai schematei despre primatu si contiua capitulu alu patru lea despre infallibilitate; infallibilitati esaltati voiescu a respinge ori ce formula de transactiune si ceru, ca d'scusiunea se se inchia.

Madridu, 3. iul. Ieri seria s'au intemplatu nesce turburari in giurulu casinei carlistilor; vro-o siepte persoane s'au vulneratu si un'a au ramas morta si s'au facutu mai multe arestari. — Deputatiunea insarcinata de a oferi principelui de Hohenzollern corona Ispanici, a plecatu degia spre Prusia.

Madridu, 4. iul. Consiliulu ministerialu va desbate asta-di candidatura principelui Hohenzollern.

Brasie, 4 iul. Banca romana solvcesce in auru interesurile obligatiunilor lui Strousberg, fa'a vro subtragere.

Parisu, 4. iul. „Constitutionnel“ mentiu neza faimele ce s'au fostu respanditu in Europ'a inainte de sept. 1868, ca Bismark ai' inspirat pre capii revolutiunii ispaniole. Diurnalele d'in Berlinu, cari demintira aceste faime, imputatu totuodata consulului ispaniolu Renzez ca negleze politica cu totulu. Dupa revolutiune inse, Renzez, fu numitu guvernatoru in Cadix; Bismark dise la epoca aceea: aceta este luntrea mea de scapare!

Parisu, 5 iul. Tote diurnalele se ocupa seriosu de incidentulu d'in Ispania. „Constitutionnel“ mentiu neza in unu articlu faimele respandite, ca Bismark ai' inspirat pre capii revolutiunii ispaniole. — „Presse“ si „Liberte“ scriu nesce articlii forte iritatorii contra Prusiei. — Ducele de Gramont ceru desluceri de la consululu ispaniolu si alu confederatiunii de nordu in privintia candidaturi principelui de Hohenzollern.

Parisu, 5 iul. Olivier si ducele de Gram-

mont declarara deputatiilor catolici, ca situatiunea cea nefavorabile a Ispaniei si interesele Francei nu concedu retragerea trupelor d'in Roma.

Parisu, 6. iuliu. Se afirma, ca responsulu Ispaniei este forte seriosu. Rechemarea consulului franceu d'in Berlinu si Madridu este verosimila. Se asigura, ca Francia va propune unu congresu in afacerea cadidaturei principelui de Hohenzollern la tronulu Ispaniei. Ieri cerculara la bursa scriri rebelic.

Parisu, 6. iuliu. Diuar. „Constitutionnel“ dice, ca conformu informatiunilor sale, guvernulu franceu va privi radicarea unui Hohenzollern pre tronulu Ispaniei de una trasura periculoasa de siacu, si se va opune energicu proiectelorui Prim.

Bursa de Viena de la 6. iuliu. 1870.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes 5% metall, Imprum. nat., Sorti d'in 1860, Act. de banca, Act. inst. cred.

Proprietariu si editoriu ALEXANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU POBUTIU.

! SENSATIUNE !

Patenta americana.

Cine n'ar dori sa aiba dintii frumosi si sanetosi? Acesta inse nu se pote ajunge decat numai prin periele de dinti electrice de cauciu (fara de peri). Periele aceste mai noue recomanda si landate prin mi si mi de scrisori sunt fabricate cu totulu d'in cauciu si tipusiele inea in locu de peri sunt de cauciu, cari intra chiaru si intro cele mai anguste deschisuri a le dintiloru si departeala tote alipirele stricaciose dintiloru. Cauciuulu are potere electrica, care prin frecarea de dinti se pune in lucrare si estomoda prin frecare, dintii nu numai se curatescu si totodata se si polescu si se pulescu de molipsie. Periele aceste, conformu parerilor medicilor, se se intrebuintie la princi inea d'in cele mai crude tenenitii pentru ca se si fortia de doriri de dinti. A fara de folsela aceta, periele de cauciu sunt si forte durabile, putenduse intrebuintia cate unu anu intregu. Pretiulu unei-a face numai 90 cr.

Pentru l florinu unu aparatu cu aburi

Caldura acestui nou aparatu se impo cu profumulu desmolipsitoriu si se incaldesce prin o lampa de spirit, dezvoltandu-se acu aburi, prin acesti-a chilia, fie catu de spatios, se curatescu in cateva minute de aerulu nepuratu sin stricaciune. E de trebuintia nepoarta pentru ospetate, scote, oficie, laboratorie, toamintu, si scolare. Masina e de bronzu auritu, forte eleganta catu poa servi si ca unu felu de bijuteria. Pretiulu 1 fl. era buteli'a de profumu desmolipsitoriu d'impreuna cu spirulu trebuitiosu se vinde cu 20 cr. (Ajunge de cinci dieci de ori).

Spre aparea persoanei

de neaparat trebuintia o atna buna, de aceto sunt reaterele dupa sistemulu lui Lefachere ameliorate si proviedute cu incalzitoru de securitate, avendu micare duplica si lieva ghintita, cu 6 incalzitoru ase catu incalzitoru-se odata, se pote face intr' unu minutu 6 desecareto (puscature) siguru. E arina cea mai perfectiunata.

Triumfulu Sciintiei!

Unu d'indru cel mai canunici chemati ai nostri au descoperitu in fine medicatiuna, care in cursu de multu tencuind indolentia fu curatu de cele mai mari capacitat' p'ia terendu cosmeticu (tremcutura). Preseratiunea de respiratiune (Alteon-praeoratoriu) face a dispar' indula rezultaru greu microscopici, prina acera d'in dorere de dinti seu alta bolu si sco de p'isori ori ce apa de gur; curandu sanetose giugiele, luterose totodatu si dintii. Mai ales se pote recomanda fumatoriilor, pentru ca m'asulu ceiu greu alu fundulu fu schimbata indatu aroma placuta, si respiratiuna; si chiaru ca articlu de toata inea o de mare folos; spalandu gur'a numai o data, diminetu, cu astia esentia, remaine tota ziua odora (essentia) cea placuta. — Pretiulu: 1 stichiu d'impreuna cu instructiunea face 90 cr.

Mantelle de ploia

de materia impenetrabila si nedestructibila fara de cusutura, fabricatu englozescu. Se pote pora si pre timpu seriuu, fiindu pre dozu adonca celui mai elegantu vestimentu. Pretiulu dupa marime 10 fl. 50 cr., 11.50, 12.50, 13.50.

Harthie, Bilete de Visita, Sigille

si alte unelte de scrisu

Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatoric:

Devis'a casei: „Mar'a estina inea pote fi buna.“

Harthie franceze de epistole.

- 100 bucati in octavu, harthia fina alba... fl. 45 cr.
100 „ aneschi, vergate ori liniate... „ 75 „
100 „ vergate, in tutti coloru... „ 75 „
100 „ in quart (patratu) fina, alba... „ 85 „
100 „ angl. dintate ori liniate... „ 1 —
100 „ Cuverte (involitoric) in octavu alle... „ 30 „
100 „ „ „ „ „ „ „ „ „ 50 „
100 „ „ „ „ „ „ „ „ „ 55 „
100 „ „ „ „ „ „ „ „ „ 60 „
100 „ „ „ „ „ „ „ „ „ 65 „

100 de bilete de visita

- pre harthia cu lacu, cea mai fina litografica, celu mai nou felu de scrisore... 1 —
totu acelu si cu impresu, negru... „ 50 „

Pene de Ottele.

- Pene regularit' aplicabile la tota man'a si pre ori ce felu de harthia 12 bucati... „ 24 „
1 duzina, angl. in 12 R. hri... „ 10 „
12 „ (1 Carton) scriatoriile de mai susu... „ 80 „
12 „ pene de alutun, scutite de rugina... „ 80 „
1 „ pene de cauciuca, esaltati in felulu loru... „ 10 „
1 „ condeie de plumbu, calit. buna, 10, 15, 25, 35, 45 cr.
1 „ stilulu de pene, calit. buna, 10, 15, 20, 30 cr.

Sigille sau gravate (talate)

- 1 buc. cu done litero si manuchiuu fina 5 cr. — Coron'a costa 80 cr. Numo intrego se scoatescu estin.
Tescuri pentru a tipari nume, sau lucrate 2 fl. 80 cr.
Stampille d'impreuna cu ladilla de linieca, unore ai penellu 4 fl. 50 cr.
Cela mai noua Stampille cari se umedescu de sine si tiprescu 1000 de o pie cu o singura man'dre a marinci, prea indemanateo pentru oficie si contora. Pretiulu unei-a d'impreuna cu cea mai fina gravura 6 fl. 50 cr.
Tablitic clasice si nedestructibile pentru societelle, pretiulu unei-a 6, 10, 15, 20 cr.
Cartecele (bilete) de gratulatiune la ziua numelui, etc. forte frumoase si elegante, cate un'a 5, 10, 15 cr., era cele supraline d'impreuna cu perinitia prenumata p'iaura microscopica, 20, 30, 40, 50 cr.

In monarcia austriaca acesti articli se afla de vendiare numai in depusetoriulu subsemmatulu A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.

Tece (mape) de scrisu mios, octavu-formatu, fara de requisitu, cu incalzitoria (broasca) 1 fl. 20 cr. 1.50, 1.80. Acele si d'impreuna cu requisitelle 2 fl. 2.50, lucrate cu luxu statu d'in lantatu catu si d'in afara 3 fl. 50 cr., 4 fl. 4.50; mare quartu-formatu fara de requisitu 1 fl. 80 cr., 2.50 era cu requisitu, d'iplinu inestrate, 3 fl., 3.50, 4 fl. Acelu si lucrate cu luxu 4 fl. 50 cr., 5 fl. 5.50.

Marce de siglatu epistole cari pentru indemanare, estinetate si lipirea, figura sunt a zo profuri oblatatoru si corci rosie, cea mai fina calitate, si cu firma, insemne, nume ori monogramu, pretiulu a 500 buc. 1 fl. 20 cr., era 1000 buc. 1 fl. 60 cr.

Papeterie una inestiere (enveloppe) frumoza lucrate, plina cu feruita harthie de luxu si cuverte, pretiulu 1 buc. 25, 35, 50, 60, 80 cr. si 1 fl.

Presentu (daru) estinu si practicu e non'a garantu de scriu curata d'in brondu si compus d'in urm. 10 bucati, anuntiu 1 (calmaru cu sperintine), 1 Cuthiora de pene, 1 ponda pre harthie, 2 luminari, 1 termometru, 1 luminaru manualu, 1 instrumentu de facutu focu, 1 sargatoru de pene, si 1 substratu de orologie si pretiosu, totu iramozu si elegantu lucrate, era pretiulu numai 3 fl.

Instrumente pentru desennu 1 buc. 80 cr., 1 fl., 1.20, 1.50. — 1 buc. completu 1 fl. 80 cr., 2.50, 3 fl. — 1 pena de desennu 30 cr. 1 Circiu, mica 30 cr. mare 40 cr.

Globuri 50, 80 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl., 3.

Cuthiora cu tuslu plina cu cele mai fine coloru de miere, 1 buc. 30, 50, 80 cr., 1 fl., 1.50, 2 fl.

Cartecele de notitie fine 10, 15, 20 cr., legate in pliu 25, 35, 50 cr.

Cera de siglatu prea-fina, binemtroitoria. 1 buc. rosu 8, 10 cr., suprafinu in felurite coloru 1 buc., 10 cr.

Pulvere de negrela nou inventata mestecata numai ce se produceo acointe negramozu luc totu, 1 cuthiora 20 cr.

Modeluri pentru deprinderi in scriptura ordonaria si caligrafica, prin investitori si scolaru, 1 fasciora, formatulu micu cu 12 exemplarie, scriptura para 10 cr., — 1 fasc. formatulu mare cu 30 ce esemplu compose, de script. caligr. 65 cr. Modeluri pentru a invetia curand desennulu, metodulu celu mai nou, pentru inepede si detentati, alegandu dupa placu costa 1 fasc. 10, 15, 25 cr.

Completu scola de desennu d'in 6 fascioru, edate de un renumitu mestru de desennu, incepuendu de la primele linucimite (trasature) inge datiuni sistematice pana la cea mai inalta perfectiune a desennulu. A se recomanda mai alesu tenenitii carea se perfectumeda in aceta arte. Tote 6 fasciorele costu mai 1 fl. 20 cr.